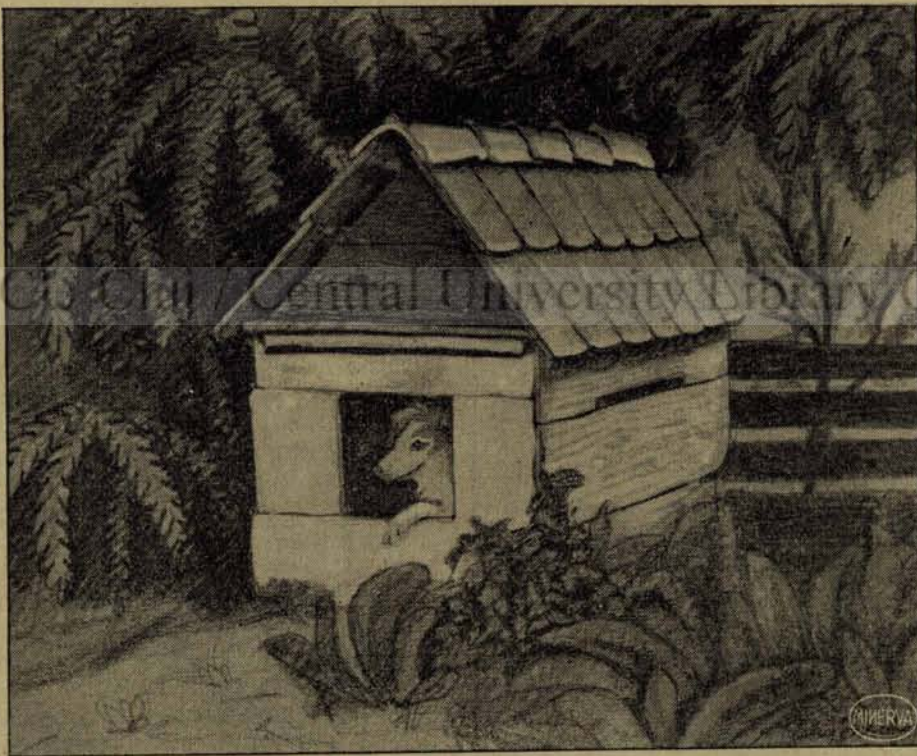

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

BODRI KUTYA HÁZA (Teleky József rajza)

No már ebben a pompás kis házikóban igazán jól érezheti magát a Bodri kutya.

1936. OKTÓBER

1.

IV. ÉVFOLYAM

28. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK • TARKASÁGOK

Október.

Kinek szálló meg bor kell:
 Boven hoz az október.
 Kosarat tesz karjára
 S ki ballag a határba.
 Hangos már a hegy-oldal:
 Zene zeng és cseng a dal.
 Születelünk hajhajaj!
 Félre mostan a bajjal!
 Tele hordó, tele kád:
 Jó az Isten, sok jót ad.

L. ADY MARISKA

A nyári toborzóverseny eredménye.

A nyári toborzóversenyt a mai számunkkal lezárjuk. Az ügyes toborzók most örülhetnek, mert nevük bekerül a toborzók aranykönyvébe.

A nyári toborzóversenyben a legtöbbet toborzott Nagy Ali II. g. o. t., Satumare, utána Balogh Evi, Kató és Ildikó, Eremieni De toboroztak még: Biró Kató Hegedüs Évi, Satumare, György Gézőné, Cernatu, Berkessy Judit, Klein Aranka, Cluj, Loy József, Tóthfalussy Béci, Satumare, Jutalmazottak. I. díj Nagy Ali, II. díj Balogh Evi, Kató és Ildikó, III. díj Hegedüs Évike. A díjakat már el is küldtük.

Amint látom, a nyári versenyen a satumareiak vezettek. Utána Cluj következik. De Ciuc, Brasov, Odorheiu, Mercurea-Ciuc, Sfântu Gheorghe s Oradea nagyon hallgatnak. Pedig mindenütt szép számmal vannak cimborák.

A »Zizi« c. meseoperett előadását tervezi az Uj Cimborá.

A mai számunkban egy örömhirt közlünk: nagy színelőadásra készül az Uj Cimborá november—december hónapokban. És pedig egy három felvonásos meseoperettet, a »Zizi történetét« szándékszik előadni. Mintegy tizenöt dal, szebbnél-szebb táncok és jelenetek teszik érdekessé a darabot, amelynek szövegét F. László Marcella írta, zenéjét pedig Veress István zeneszerző szerezte Aiud-on. A darabban több mint hatvan gyermek szerepel. Akik szeretnek és tudnak énekelni táncolni — és a szerepbe se sülnek bele — azokat a kis cimborákat szívesen látjuk a darab szerepeinek megbeszélésén. Szombaton délutánonként 4 órától 7-ig látogassanak el a szerkesztőségbe azok a kis cimborák, akik szeretnének szerepelni.

Hófehérke.

Írta: Dr. Dobos Ferenc.

— Hófehérke? Igen... igen... emlékszem már rája, senkinek sem volt még olyan — szép és jó leánya. Király volt az édes apja, sok országa, kincse, gazdagságát, nagy hatalmát nincs ki áttekintse. Mind nem ér fel azzal, kit népéből minden ember — egyformán magasztal; áldott lelkű felesége, kitől soha senki — adomány, vagy vigasz nélkül nem szokott elmenni; napról-napra ezer áldás szállott ezért rája s ez áldásnak lett jutalma csodaszép kislánya.

Hogy milyen volt? Hát én sokat — átéltem, tanultam, de nyomába se lép senki se most, se a múltban. S tudjátok, mért volt olyan szép? Mert lelkének képe — volt teste. Mindkettő tiszta: s ezért lett a neve Hófehérke.

De állandó boldogság nincs — ezen a világon s egyszer csak gyászhir futott szét az egész országon: hogy meghalt a jó királyné, a szegények anyja, még csak a legutolsó is — szívéből síratja. S a királyt és Hófehérkét föld poráig sújtja — a bánat, hogy elkisérik az utolsó útra. Tiszta csuda, hogy a szívük, lelkük meg nem szakadt ily anyáért, feleségért a temetés alatt.

Eltelik a gyászszentendő, el keltő, el három s a fájdalom valamiképpen enyhült a királynén. Tanácsosi sügnak, búgnak, hogy az mégse járja, hogy egy ily szép s nagy országnak özvegy a királya. Lám a szomszéd nagy országnak asszony ül a trónján és azt mondja ez is, az is, én biz' azt gondolnám: a két nagyból egy még nagyobb, erősből erősebb ország lenne. Minden szomszéd félne akkor téled, ha annak a királynéja feleséged lenne.

Kezdetben a király nem is — hallgatott ezekre!

— Olyan asszony, milyen Az volt, úgy sincs a világon. Mostoha kézre hogy adnám — kedves kicsi lányom!

De így! De úgy! Kutyafejű tatárok királya ezt a két szép országot is erősen kívánja. Egyedül nem bírnak vele, de ha egyek lesznek, akkor bizton ellenállnak a tatár seregnek. Addig s addig, hogy a végén, ország érdekébe, belement a király s úgy lett újra felesége.

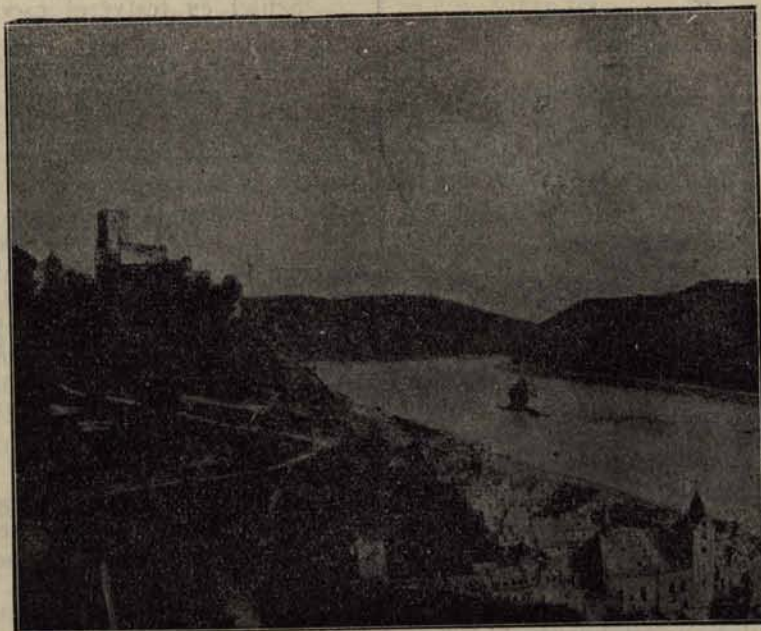
Szép volt most ez a királyné, pedig egy-két éve világszűfja volt a neve. Hát vajjon miféle úton-módon szépült úgy meg? Valaki tanítja? Megmondom hát, mi volt az ő szépségének nyitja. Száz praktikát próbált, hogy szebb — legyen, de hiába. Végül minden tükröt összetört már haragjába. Sírva fakadt — s ekkor háta mögött egy hang dörög:

— Ha már senki sem segíthet, segít majd az ördög.

(Folytatjuk.)

Szüreti vers.

Írta: Földes Zoltán.

A Rajna völgye.

Vidám napunk
Van nekünk:
A szőlősbe
Kimegyünk.

Ezer gerezd
Mosolyog...
Van-e ennél
Jobb dolog?

Szedni, szedni
Szaporán,
De ne csak a
Szájba ám!...

Többet rakj a
Puttonyba;
A szájba csak
Suttyomba...

No, no... Csak úgy
Mondtam ezt!
Az öreg hegy
Jól ereszt...

Nem fősvény a
Gazda sem,
Ehetsz szőlőt,
Édesem!

Am vigyázzál
Arra biz':
A mohóság
Bajba visz...

Akinek a
Lelke jó:
Mérsékletes,
Hál' adó.

„Hála néked,
Istenünk,
Hogy örömet
Adsz nekünk!”

Szüret.

Nemsokára vidám zaj veri fel a szőlőhegyek csendjét. Kezdetét veszi a szüret és az édes bogyók drága nedve hodókba kerül, hogy az édes mustból bor erjedjen. A szüret nemcsak mulatság és szórakozás, mert a bor minősége nagyon függ attól, hogy hogyan hajtják végre a szüretelést. Ma már különleges gépekkel választják el a bogyókat a száráktól. A zuzógépből kerülnek a présbe, amely a mustot kisajtolja.

A bor tehát édes mustból készül még pedig olyan módon, hogy a szeszélesztő sejtek a mustban lévő cukrot szesszé bontják szét. Azért pezseg az erjedő must, mert szén-sav

száll el abból. Vigyázzatok az erjedő musttal! Olyan pincébe nem szabad menni, ahol a must erjed, mert a mustból kiszálló szén-sav belélegzelve megöli az embert.

Európában a leghíresebb borok nálunk, továbbá Magyarországon, Franciaországban, Olaszországban és Németországban termnek. A magyarországi tokaji bornak világhíre van és a föld minden részében árusítják. Nagyon híresek Németországban a Rajna-menti borok. Képünkön a Rajna festői völgyét mutatjuk be. A völgy meredek oldalain szép szőlők terülnek el.

Jan Wolski:

Meséből valóság.

Fordította: Kormos Jenő.

(17. folytatás.)

— Milyen szépen, milyen jól rendeztek be itt mindent és milyen okosan vezetik ügyeiket!

— Mi is úgy fogjuk csinálni! Ugye?

— Igen, úgy fogjuk csinálni!

Anti — a kiküldött.

A mi jólsimert Antink, akkor már a népiskola hetedik osztályának növendéke, életében először utazott vonaton.

Egyedül utazott, — de nem olyan akármilyen, apró-cseprő ügyben. Úgy utazott, mint iskolai szövetkezetének kiküldötte, a vidéki szövetkezeteknek a megyeszékhelyen tartandó nagygyűlésére. Úgy bizony, ilyen fontos kiküldetést szántak neki.

Anti az ablaknál üldögélt és a folyton hátrafelé rohanó telefonpóznákat, hegyeket, erdőket, mezőket, tavakat és falukat nézegette a vonat kerekeinek ritmikus dübörgése közben, hosszan elgondolkozva azon, hogy hagyjan-e választották meg őt kiküldöttnek.

*

Két héttel azelőtt történt, a szövetkezet igazgatóságának és felügyelőbizottságának együttes ülésén.

Manci — a titkárnő, szintén régi ismerősünk, akit egyszer a tehén meg akart enni, akkor is a titkári teendőik ellátásával volt megbízva. Többek között felolvasta a Szövetkezetek Kerületi Központja levelét, melyben meghívja őket a szövetkezet nagygyűlésére és kéri egy megbízott kiküldését.

Már három éve állott fenn a központ és az általa rendezett nagygyűlésre minden évben kiküldött szövetkezetünk egy-egy megbízottat. Addig rendszeresen csak a szövetkezet védnökét küldték ki. De akkor maga a szövetkezet védnöke ajánlotta Antit arra a feladatra.

— Válasszuk meg a mi Dymekünket, — mondta a tanító. Úgyis régóta szorgalmasan dolgozik szövetkezetünkben. Nagyon jól ismeri a szövetkezet összes ügyeit. Tudja, hogy mi jó és rossz annak ügyvezetésében, s tudja, hogy mi a kívánsága a központtól. Okos, ügyes fiú, tehát ő lesz a legalkalmasabb kiküldött.

Mindenki helyeselte a védnök javaslatát és titkos szavazással kivétel nélkül mindenki Antit választotta a kiküldötti tisztségre. Csak ő maga írt szavazólapjára valami más nevet.

*

— Két hét múlva a városba megyek! — jelentette ki otthon Anti, mihelyt az ülésről hazatért.

Szülei és testvérei csodálkozva néztek rá.

— Ó, de honnan ez a nagy önállóság? — kérdezte apja tréfás gúnnyal.

— A szövetkezet küld, mint megbízottat, a szövetkezetek kerületi nagygyűlésére.

— Nahát ez már egészen más, — mondta az apja elismerő hangon, mert az iskolai szövetkezet az egész faluban nagy tiszteletnek örvendett, habár csak gyermekek vezették.

— Na nézd csak, anyjuk, — tréfált az apa — örvendj, hogy ilyen fiad van! Nemrég még hátulgombolós nadrágot viselt s ma már — kiküldött! Ez már aztán nem tréfadolog!

— Anti te, gyermek létedre, mit is tudsz csinálni azon a gyűlésen? Hát fel tudsz te ott szólni? — kérdezte anyja, miközben boldog büszkeséggel nézett fiára.

— Ne félj, anyjuk, meg fogja állani a helyét! Ha a szövetkezet küldte ki, akkor biztosan arra is való! — mondta meggyőződéssel az apa.

Kici öccsei és hugai — ötön voltak a szobában — tiszteletteljes csodálattal néztek Antira, ki egyedül fog utazni a városba nagyon fontos ügyben.

Azalatt a két hét alatt Anti megfeszített erővel dolgozott. Nemcsak az iskolai leckéket kellett megtanulnia, hanem a központ nyomtatott jelentését is alaposan át kellett tanulmányoznia, melyet a meghívóval egyszerre küldtek.

A jelentés nem is volt olyan hosszú: vékony kis könyvecske, mindössze harminc oldal.

Szülei csodálkoztak, hogy Anti mi a csodáért olvassa olyan hosszasan azt a kis könyvet.

— Ez nem olyan közönséges könyv, üzlet-eredmény-jelentés. Csupa számbeli összehasonlítás, — világosította fel Anti a szüleit.

Anyja kezébe vette a kis könyvet, lapozgatta jobbról-balról, de semmit sem értett belőle. Az apja sem. Nem csoda, mert az efélékhez szaktudás kell.

A mi Antink szorgalmasan tovább tanulmányozta a jelentést s közben homlokát ráncogatta. Mindegyre aláhúzott valamit a könyvecskében, vagy jegyzeteket készített egy külön papírlapra és újra belemerült a jelentés tanulmányozásába.

A kisebb gyermekeket anyjuk kiküldte a szobából, hogy ne zavarják Antit fontos munkájában. Ő maga pedig szép csendben meghúzódott az apjukkal az asztal sarkánál és szeretettel legeltették tekintetüket okos fiacskájukon.

— Ó, milyen okos ez a mi Antink. Hogy tanult! Nem hiába választották kiküldöttnek, — gondolták a szülők.

— Anti, az iskolában tanultad a könyvelést?
— kérdezte az apja.

— Nem. Az iskolában egyebet tanultunk. A könyvelést a szövetkezetben tanultam.

*

Anti elútazása előtti napon, szombaton, ismét ülést tartott a szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága.

A fiatal kiküldött ismertette a központ üzleteredmény-jelentését, azután részletesen megbeszélték annak helyi vonatkozású pontjait s együttesen megvitatták kiküldöttjük beszédének tárgyát és összegezték azokat a kéréseket, melyeknek teljesítését a központtól kell kérnie.

Anti pontosan feljegyzett mindent zsebkönyvébe.

Azután Mancsi — a titkárkisasszony — szépen rajzolt betűkkel kiállította részére a hivatalos megbízólevelet. Az elnök aláírta és rányoma a szövetkezet cégbélyegzőjét.

Végül Bódi — a pénztárnok, Anti szívbéli jóbarátja és a rosszul végződött kéményseprői vállalkozás óta is minden játékának hűséges résztvevője, hat forintot és hetvenkét garast olvasott le neki útiköltségekre. A jegy odavissza négy forint és hetvenkét garasba kerül. A másik két forintot pedig étkezési költségekre utalták ki részére. Hiszen egész napot kell házon kívül löltenie.

Csak másnap hajnalban térhet haza. Két-három csésze teát is kell fogyasztania a vasúti étkezőben, ebédet pedig a városban kell ennie. Ezért adták neki a két forintot.

*

Másnap korán ébredt, még virradat előtt. Úgyesen megtakarította a cipőjét, megkefélte ünnepi ruháját, jól megmosdott, tiszta fehérneműt vett magára. Gondosan felöltöztött és a tükör előtt szépen megfésülte szőke haját. Jó étvágyal fogyasztotta el reggelijét, mely rántottából és egy nagy bögre tejből állott. Azután kezébe vette kis csomagját, melybe anyja pár darab kenyeret tett, vajjal és sajttal jó vastagon megkenve.

Kezet csókolt anyjának (az apja és apró testvérei még az igazak álmát aludták) és elindult az állomásra.

*

Hajnalodni kezdett. Van-e szebb látványosság, mint a májusi reggel? Anti vígan rózta az ébredő madarak dalától hangos, gyöngyharmatos reggelen. Észre sem vette, hogy a négy kilométernek végére ért s az állomáshoz érkezett.

Ott még több, mint egy órát kellett várakoznia a vonatra.

De azért egy cseppet sem unatkozott és

nem töltötte tétlenül az időt, mert elővette és még egyszer alaposan átnézte a központi üzleteredmény-jelentést, az összes jegyzetekkel együtt, hogy ne felejtse el, hogy a nagygyűlésen miről kell beszélnie.

Végül nagy dübörgéssel beérkezett a vonat és Anti felszállott egy harmadosztályú kocsiba.

*

Két órai száguldás után, minek folytonosságát csak egy-két rövid megállás szakította meg, megérkezett a megyeszékhelyre, hol a kerületi szövetkezetek nagygyűlésének aznap kellett végbemennie.

Anti kiszállott a vonatból. A vasúti étkezőben rendelt magának egy csésze teát, csomagjából elővett egy szelet kenyeret, meg egy darab sajtot s második reggelije jóízű elfogyasztása után elindult a városba.

A legelső járókelőtől érdeklődött, hogy merre van a szövetkezetek központja és megindult a megjelölt irányban.

Addig sohasem volt városban, s így nem esoda, ha alaposan rajtafelejtette szemét az emeletes házak hosszú során, meg a sok fényesebbnél fényesebb kirakaton.

És mégsem tetszett neki a város. Sokkal szebbnek találta a falusi környezetet.

(Folytatjuk)

Én is az „Uj Cimborá” olvasótáborába tartozom. Ime. most be is mutalkozom nektek. Névem: **Ádám Kató I. g. o.** tanuló. Petreiben lakunk, Odorhei megyében.

*

Megjegyzés. Ha irtok, kis cimborák, a helységetek neve alá irjátok zárójelbe a magyar nevét is, hogy tudjunk tájékozódni, hogy hol is laktok.

Bodri kutya háza.

Irtá Dezső bácsi.

1. Egy rossz hordó volt a
Bodri kutya óla.
Bár szégyelte magát,
Nem tehetett róla.	3. Deszkáját kívülről
Fehérre meszelte,
Cseréptető került
A lécfedélzetre...	5. Szénával telt padlás
Melegíti télen...
A padlóját szalma
Földi be egészen...
2. Végre megesett a
Szíve Palikának,
S fabódét épített
A Bodri kutyanak.	4. Ilyen szép lakása
Sok kuvasznak nincsen.
Aki nem hiszi el
Csak ide tekintsen!	6. Jöhet most az eső.
Ide be nem verhet...
Ki látott ily meleg,
Széltől védett helyet?
7. Bodri kutya magát
Kellemesen érzi.
Az udart az ólból
Mosolyogva nézi...	8. Hálás is légy Bodri!
Védd meg jól a házat!
Akkor csonttal mindig
Tele lesz a tálad.	

Öt kenyér.

Irtá: Creangă János.

Egyszer két ismerős ember együtt utazott az országúton. Az egyiknek a tarisznyájában három kenyér, a másikéban pedig kettő volt. Egyszer azonban megéhezvén, letelepedtek egy lombos fűzfa árnyékában, egy favályus forrás mellé. Mindenik kivette a saját kenyerét és együtt nekiláttak az evésnek, hogy az étvágyuk annál jobb legyen. Alig vették elő kenyereiket, hát íme egy harmadik, ismeretlen utas is odapottyant és illendően köszönnév, melléjük telepedett; azután megkérte őket, hogy adjanak neki is valami harapnivalót, mert nagyon éhes és nincs semmi útravalója és nincs honnan vásároljon.

— Jó szívvel, atyámfia, jöjjön közelebb és egyék velünk, mondá a két utas az ismeretlennek, hiszen ahol az Úristen kettőnek kirendeli az enivalót, ott a harmadiknak is jut! Az ismeretlen utas, aki olyan éhes volt, mint egy farkas, nem sokat kérette magát, hanem leült a másik kettő mellé. Mindnyájan neki fogtak a száraz kenyér evésnek, azután friss vizet ittak a forrásból, mert egyéb innivalójuk nem volt. Mindhárman addig ettek-eddegéltek, amíg mind az öt kenyeret úgy felfalták, mintha nem is lett volna soha.

Miután elvégezték az evést, az idegen utas kivett öt krajcárt a zacskójából és odanyújtá véletlenül annak az utasnak, akinek három kenyere volt, mondván:

— Jó emberek, fogadjátok szívesen ezt a pár garast viszonzásul azért, hogy a szükségben enivalót adtatok nekem; jó lesz majd nektek arra, hogy megiszteljétek egymást egy pohár borocskával, vagy pedig azt csináltok velem, amit

éppen akartok. Nem tudom sohasem meghálálni nektek azt a jót, amit velem tettetek, amikor olyan éhes voltam, hogy alig láttam a világot.

A két utas nem igen akarta elfogadni a pénzt, de miután a harmadik erősen kínálta őket, mégis elfogadták. Nemsokára az idegen utas elköszönt a két utasától és odébb állott. A más kettő kicsinyég még ott maradt a fűzfa árnyékában, hogy az étel megrokkonjon bennük. Szó szót hozott elő, míg az, akinek három kenyere volt, odanyújtott két krajcárt annak, akinek csak kettő volt mondván:

— Fogja, ez a kend része, csináljon vele amit akar. Két kenyere volt, két krajcár illeti kendet. Három krajcárt pedig megtartok magamnak, mert három nagy kenyere volt, épen olyanok, mint a kenddé, amint tudja is kend.

— Hogyan lehet ez, mondá a másik felfortyanva, miért csak két krajcárt és miért nem két és fél krajcárt adsz nekem, hiszen ez volna az igazságos rész, amely megilletne mindegyikünket? Megtörténhetett volna, hogy az ember ne adjon semmit, s akkor mit csináltunk volna?

— Hogy, hogy mit csináltunk volna? kérdé a háromkenyeres utas; akkor ezen irgalmas cselekedetért az Istennél jutalmat nyertünk volna, én a három kenyér arányában, te pedig a kettőnek arányában s kész. Mi most azonban jóllakásig ettünk s még jól is jártunk a pénzzel, amit a kenyerekért bőségesen kaptunk: én három krajcárt, te két krajcárt; a kenyerek száma szerint. Ennél igazságosabb felosztást maga az Úristen sem tudott volna csinálni.

— Nincs igazad, barátom, mondá a két kenyeres utas; én állítom, hogy nem igazságosan

osztottad el. Menjünk az ítélő bíróság elé és amint az dönt, úgy legyen.

— Menjünk mondta a másik, ha te nem vagy meglegedve. Én hiszem, hogy a bíróság is nekem fog igazat adni, jóllehet soha életemben nem volt dolgom a bíróságnál.

És útrakeltek azzal az elhatározással, hogy pereskedni fognak. És amint a bíróság székéhez értek, bementek a bíró elé és egyenkint elmondták töviről-hegyire a történeteket: hogy, hogy adta az Uristen, hogy együtt utazzanak, hogy kezdték meg az evést, hány kenyérük volt, hogy evett velük az idegen utas, hogy hálálta meg őt krajcárral a vendéglátást és hogyan osztotta el a pénzt a három kenyeres utas.

A bíró, miután mind a kettőt meghallgatta figyelmesen, azt mondá a két kenyeres utasnak:

— Jó ember, nem vagy meglegedve azzal a felosztással?

— Nem, bíró úram, felelte az elégedetlen; nekünk eszünk ágában sem volt, hogy mi pénzt vegyünk az idegen utastól az adott elemőzsiéért; de, ha már úgy történt, hogy kaptunk, akkor egyenesen két felé kellett volna osztanunk azt, amit az utas adott; úgy gondolom, hogy ez volna a tisztességes eljárás, amikor igazságról van szó.

— Ha már igazságról van szó, mondta a bíró, akkor legyen szíves kend adjon vissza egy krajcárt ennek, akinek három kenyere volt.

— Tekintetes bíró uram, erősen csodálkozom, mondá merészen az elégedetlen; én azért jöttem a bírósághoz, hogy igazságot nyerjek, de úgy látom, hogy kigyelmed, aki ismeri a törvényeket, még jobban ki akar engem játszani. Ha ez az Isten ítélőszéke előtt is így fog majd történni, akkor jaj lesz ennek a világnak!

— Csak kend gondolja úgy, válaszolt nyugodtan a bíró. Bebonyomom kendnek, hogy nincs igaza. Kendnek nemde két kenyere volt?

— Igen, bíró uram, kettő volt.

— A társának pedig három volt?

— Igen, bíró uram, három volt.

— Valami innivalójuk volt-e?

— Semmi, bíró uram, csak üres kenyér és a hideg víz a forrásból, hogy a jó Isten áldja meg még azt is, aki azt a forrást csinálta, a a szegény utasok számára.

— Ha jól emlékszem, kend azt mondom, vágott közbe a bíró, hogy mind a hárman közös terítésből ettek, egyformán, úgy-e?

— Úgy van, bíró uram.

— Most azonban csináljunk egy kis számadást és számoljuk meg, hogy ki, mennyi kenyeret evett meg: tegyük fel, hogy mindegyik kenyeret három egyenlő részre vágta volna fel, akkor hány rész esett volna ki a kend kenyereiből, ha két kenyere volt?

— Hat rész, bíró uram.

— Hát a társának, akinek három kenyere volt?

— Kilenc rész, bíró uram.

— Most már mennyit tesz ki összesen: hat rész meg kilenc rész?

— Tizenöt részt, bíró uram.

— És hány ember ette ezt a tizenöt részt?

— Három ember, bíró uram.

— Helyes! És egy-egy emberre hány darab esett?

— Öt darab, bíró uram.

— Emlékszik-e kend, hány rész esett volna a kend kenyereiből?

— Hat rész, bíró uram.

— De hát az evésnél hányat evett meg?

— Öt darabot, bíró uram.

— És hány maradt ezen felül?

— Csak egy, bíró uram.

— Most a kegyed részével álljunk meg egy kicsit és vegyük elő a másik dolgát. Emlékszik-e hány rész esett volna a társának a kenyereiből?

— Kilenc rész, bíró uram.

— És ő hány darabot evett meg?

Találós képek.

3. kép.

(Folytatás)

4. kép.

¶¶¶ Befejeztük a találós képek közlését, most már a ti munkátok következnek. Írjátok meg a négy kép összefüggő meséjét

— Öt darabot, mint én. biró uram.
 — És hány maradt neki ezen felül?
 — Négy darab, biró uram.
 — Rendbe! Most már pompásan meg fogjuk érteni egymást. Szóval kendnek egy darab kenyér volt fölösleges, a társának pedig négy darab; a kendtől fennmaradt egy darab és a társától maradt négy darab együttesen kitesz öt darabot, ugy-e?

— Tisztán ötöt, biró uram.

— Igaz-e, hogy ezt az öt darabot a vendégük fogyasztotta el, aki öt krajccárral viszonozta jószívűségüket?

— Valóban úgy, biró uram.

— Így tehát kendnek csak egy krajcár jár, mivel csak egy darab kenyere volt fölöslegben; és ez épen úgy volt, mintha azt árulta volna, mert hiszen pénzt kaptak a vendégüktől. A társának pedig négy krajcár jár, mert négy darab kenyere volt fölöslegben. Most hát, legyen olyan jó kend és adjon vissza egy krajcárt a

társának. És ha kend még most is azt hiszti, hogy nem kapott igazságot, akkor mehet kend az Úristenhez, ő sem fog ennél jobb igazságot szolgáltatni kendnek.

Mikor a két kenyeres utas látta, hogy nincs mit csináljon, fájó szívvel visszaadott egy krajcárt a társának és szégyenkezve elillant.

A három kenyeres utas pedig álmélkodva maradt ezen ítélettől, majd megköszönte a birónak és kiment mondván csodálkozással:

— Ha mindenütt ilyen birók volnának, akik nem törődnek azzal, hogy hányat fütyöl a fülemile... akkor az igaztalan emberek, soha míg a világ, nem járnák a bíróságot.

A haszonlesők pedig, akik magukat védőknek is nevezik, nem tudnának többé megélni a hazugságból, hanem, vagy megfogják a dolog végét, vagy pedig egész életükben az ördöggel kellene cimborálniuk...

A világ pedig nyugodtan élhetne.

(Románból fordította: Józsa János.)

Miau! Miau! kis cimborák.

Nem tetszik nekem sehogy sem ez a világ. Pedig hej! de sok szép ország van a világon! De nézzétek csak meg, a világnak be van kötve a feje. Miért? Mert sok a baj, sok a gond mindenfelé. A világ sok bajában, sok gondjában benne van az „Uj Cimborá” is. No, aztán, itt álljunk csak meg. Hát az „Uj Cimborá”-nál mi a baj? Az bizony, hogy ezt a kedves, kicsi ujságot minden gyermek nagyon szereti olvasni, — de az előfizetésükkel csak kevesen vannak rendben. Ezért fáj az „Uj Cimborá”-nak is a feje.

— Miau! Miau! én elmegyek minden kis cimborához, hogy megmondjam, pontosan fizesse ki mindenki a hátralékát.

A „jó” rokon.

Egy magának való, fősvény rokonhoz látogatóba mentek hosszú idő múltán közeli rokonai, mivelhogy már évek óta nem látták egymást.

A házigazda eléjük siet s nagyon szives és vigyorgó kedvvel fogadja rokonait, ilyen kedveskedő köszöntéssel:

— Szervusztok, lelkeim, hát megjöttetek? Jaj, hogy örvendek! be' rég nem láttalak! — Mikor mentek el?... Hoztatok valamit enni a lónak??...

Ennyi szivesség után gondolni lehet: milyen hosszasan tarthatott a vendégeskedés és milyen „kedves” volt... Nagy Mihály.

Bizonyítványosztáskor.

Apa (feddi a fiát): Nem szégyeled magad? Ilyen bizonyítványt hoztál haza! Csupa elégséges!...

Fiú: Nagyon szép bizonyítvány ez apa ahhoz képest, hogy semmit sem tanultam...!

Gyűjtsünk eszperantó szavakat.

Hogy is írta a mult számunkban Dezső bácsi? Ugy-e úgy, hogy tanuljunk sok eszperantó szót? Nos én is ezt mondom. Gyűjtsük szókincsünket. Vegyetek hosszú szótárt és abba gyűjtögesseitek össze az ismert és jól megtanult szavakat. A mai leckében egy csomó pompás új szót ismertek meg. Tanuljátok meg azokat, mert utána egy érdekes mese szövege jó, amit, ha a szavakat előre megtanuljátok, minden nehézség nélkül, könnyen lefordíthattok.

Eszperantó nyelvtanfolyam

Vezeti: Kormos Jenő,

Szavak. — Vortoj.

okazi = történni
 vulpo = róka
 cikonio = gólya
 nova = új
 tempo = idő
 inviti = meghívni
 volonte = készségesen (szívesen)
 akcepti = elfogadni
 kun = -val, -vel
 apetito = étvágy
 sisi = ülni
 tablo = asztal
 sed = de
 kiel granda = milyen nagy
 surprizo = meglepetés
 kiam = mikor
 plata = lapos
 telero = tányér
 meti = tenni
 delikata = finom, különleges
 preni = venni (elvenni)
 peceto = darabka
 el = -ból, -ből
 per = által, segélyével (-val, -vel)
 per sia longa beko = (az ő saját) hosszú csőrével (sia = az övé, saját magáé; visszaható névmás, melynek használatára még ezután fogunk rátérni)
 beko = csőr
 nur = csak
 malgaje = szomorúan
 honte = szégyenkezve
 sidadi = üldögelni
 dume = miközben, míg
 eble = lehetséges
 stomako = gyomor
 sana = egészséges
 turni sin = fordulni (fordítani magát)
 gasto = vendég
 vere = valóban

nuntempe = most, jelenleg
 respondi = felelni
 poste = azután
 iri for, foriri = eltávozni
 pasi = telni, mulni
 semajno = hét (idő)
 redoni = visszaadni
 afabla = nyójas, kedves
 nature = természetesen
 naturo = természet
 jam = már
 diversa = különböző, különféle
 vazo = edény, váza
 bongusta = jóízű
 viando = hús
 mastro = gazda
 vera = valódi, igaz, igazi
 gastamo = vendégszeretet
 proponi = kínálni
 enhavo = tartalom
 meti = tenni
 nazo = orr
 kolo = nyak
 engluti = lenyelni, „bekebelezni“
 post = után
 unu = egy (egyik)
 alia = más, másik
 bonhumore = jókedvűen, kedélyesen
 kapo = fej
 senpova = tehetetlen
 kolera = haragos
 nu = nos
 modesta = szerény
 kompreni = érteni, megérteni
 signifo = jelentés, jelentőség
 grumble = zsembesen, zsörtölődve
 prunto = kölcsön
 renkonti unu la alian = találni egyik a másikat, egymással ta álkozni
 ni renkontos unu la alian = találkozni fogunk egymással
 ni havu la honoron! = legyen szerencsénk!
 revido = viszont'ítás
 rideti = mosolyogni
 foriranta = elmenő, távozó
 tagmango = ebéd
 antaŭ ĝin = elé, elébe
 mangajo = étel
 e ĉ... ne; ne... eĉ = nem, sem
 ĉe = -nál, -nél
 formangi = megenni, elenni, felfalni

(Folytatjuk.)

KIS CSERKÉSZEK

Kedves kis iskolás Pajtásaim!

Azt hiszem, sokan vannak köztetek olyanok, akik vágyakozva gondolnak a nagy cserkészek kirándulásaira, az évvégi táborozásokra, ahol olyan kellemesen el lehet tölteni az időt. Ugye ti is részt szeretnétek venni abban a munkában, amelyet ők végeznek. Igen ám, de hogyan? Ők nagy fiúk, — gimnázisták, ti pedig kicsi elemisták vagytok. Azonban van egy mód arra, hogy ti is cserkészmunkát végezzetek: Iratkozatok be a „Farkaskölykök” csapatába. Két ilyen csapat van most: az egyik a Református-, a másik a Katholikus kollégiumé. Mind a két helyen várják a belépni akaró fiukat, hogy dalolva, játszva, vidáman induljanak egy új év cserkészmunkájának elvégzésére, amelynek a végső díja az évvégi nagytábor lesz. A táborozáson a farkaskölykök is résztvehetnek.

Tárt karokkal várnak farkaskölyök testvéreitek, tárt kapukkal vár az otthon. Jöjjetek!

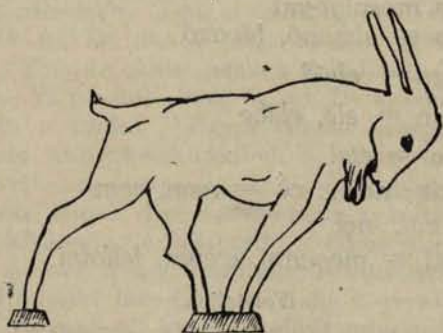
Erő bátya.

A magyar cserkészek gyásza.

Nagy gyásza van a magyar cserkészeknek. Hirtelen, tragikus körülmények között meghalt egy fiatal társuk: Horváth Zoltán V. gimn. o. unitárius gimnáziumi diák. Orrpolipja volt s operálni vitték a klinikára, az operáció közben olyan magasfoku vérzés lépett fel, hogy vérátömlesztésre volt szükség. Azonban ez nem volt szerencsés kimenetelű — a fiatal diák meghalt. Temetésére szép összefogásban kivonultak a többi középiskolák cserkészei is.

Játék is, rajz is.

A rajzokat tervezte: Bilkay Gizella tanítónő.

Ahogy ígértük, most a fiuknak közlünk a „Játék is, rajz is” c. rovatban új állatmintát. Ha lerajzoltátok és kivágtátok, ragasszátok be az állatkertetekbe.

1936
JAMBORÉE

IV-İK
BRAȘOV

Martin Lajos beszámolója.

Kora érkezők.

Legkorábban az egyiptomi cserkészek foglalták el helyüket, majd a törökök. Legkésőbb az angolok, kik aug. 13-án érkeztek. A többiek egyrésze a mi érkezésünk előtt, másrésze után foglalta el kijelölt helyét. Azért vasárnapra majdnem mind itt voltak.

Indulás.

Mi clujiak, a Jamboree előtt pár nappal becsomagoltuk a táborba szükséges darabokat, (Pld. a konyhaszereket, sátorponyvákat, cövekeket stb.) Pénteken este beszállítottunk mindent az állomásra. Majd az éjszakai vonattal elhagytuk városunkat (aug. 8-án) s Brașov felé vettük útunkat.

Érkezés.

A vonatról való leszállás után vettük észre, hogy az állomás milyen díszben fogadja a Jamboreera igyekvő cserkészeket. Tiszteletből, a meghívott nemzetek zászlait is feltette. Amint elhagyjuk az állomást és a város utcáin haladunk, vesszük észre, hogy itt is majdnem minden házon künn van a nemzeti trikolor. Ezzel a város, örömet akarja kifejezni, mivel a cserkészeknek helyet adhatott. Közben már a hegy tövével vagyunk, s most lépjük át az első „díszkapu”-t. Még azonban hátra van három, melyeken később szintén áthaladtunk. Tehát összesen négy kapu van. A negyedik a „főkapu”: (Jamboree-kapu). Ezen hétköznap csak felsőbb engedéllyel lehet ki- és bemenni.

A cserkészvárosban.

Az első öt nap nem telt a legjobban, mivel majdnem szakadatlanul zuhogott az eső. Öt nap múlva már a sátrak is kezdtek átázni. Szerencsénk, hogy a hatodik napon megkönyörült rajtunk az idő s felénk küldte áldott nap-sugarait. Máskülönbén bizony hazatértünk volna. Innen, belföldről az összes kerületek s cserkészcsoportok résztvettek a IV-ik Nemzeti Jamboreen.

Cserkészközpontok a következők: Bucovina-i, Iași-i, Codrîlor, Dunărei, Plăieșilor, Bârsei, Dobrogei, Câmpurîlor, Voivodatelor, Olteniei, Banatului, Crișurîlor, Albei, Someșului és Grănicerilor.

A külföldi résztvevők névsora a következő: Anglia, Olasz, Magyar, Német, Francia, Lengyel, Ausztria, Török, Esztorország, Litvánia, Csehszlovákia, Egyiptom és Japán.

(Folytatjuk.)

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Tg. Săcuiesc, Nyáguely Magda III. oszt. tanuló
 Örömmel láttam Magduskám a leveledet a mai postában. Látom, hogy nem feledkeztél meg rólam. Ezt szeretem de el is várom a Tg. Săcuiesc-i kis Cimboráimtól — hiszen annak idején a nagy mesemondó délutánon örök barátságot kötöttünk. S ezt pedig ugyebár állani kell? — Cluj, Damó Sárika I. g. o. t. Ezentul cluji I. gimnazista leszel Sárikámm. Ennek én is örülök, mert így legalább gyakrabban látlak majd. Az ujságot átírtuk a Szeretetházba. — Földes Zoltán, Ogra. A kéziratok rendre-rendre megérkeztek. — Józsa János, Odorhei. Tartalmas levelének nagyon örültem. A cikkek jönni fognak. Az előadásunk megtartására van-e remény? — Horváth Sarolta. Toborzó hireit várjuk. — Markovits Edith, Bodnár Irma, Oradea. Kérjük pontos címeiket megírni. — Vámszer Géza, Darvas Istvánné, Mercurea-Ciuc. A nagy rajzkiállítás megtartása lehetséges-e október hó folyamán? Szives üdvözet. — Gálffy Gábor III. el. o. t. Sângegoriul de Pădure. Azt írod, kis cimborám, hogy azért, mert géppel írsz, nem készülsz prókátornak. No ebből a válaszból is látom, hogy vált az eszed, mert kis székely koponyád nem csak a nyakad tartozékaként hordod. A kockarejtvény nagyszerűen sikerült. Be is kerül a sorsolásra. A jutalomkönyvnek nagyon örültél. — Kovács Judith, I. G. Duca. Szép rendes írással írtad leveled s benne a megfejtést. A szélmalom rejtvény tetszett neked, meg is fejtetted. A megfejtésed résztvesz a sorsoláson. — Milka Margit és Mária. Leveletekből megtudtam, hogy milyen gyönyörű helyen töltöttétek a nyarat, — még pedig a Székelyföldön. A virágaitok szépek lettek. Irjatok máskor is. Édesanyátokat üdvözlöm. — Öry Imre és Huba, Arad. A kiadóhivatal átküldte leveleteket, melyben a tartalomjegyzéket kértétek. Az 1935. évi nem készült el, közbejött akadályok miatt. Úgy, hogy csak köttessétek be az évfolyamot. Remélhetőleg az idei már kapható lesz. — Fáy Árpádka, Ciocaiá. A hiányzó lapot postára tettük. Megkaptad-e? — Farkas Pál VII. g. o. t., Oradea. Levelére válasz ment mindenre kiterjedően. Örömmel látjuk, hogy eszperantó iskolánk iránt a komolyabb ifjúság körében is érdeklődés nyilvánul meg. — Dalacsi Klára IV. el. o. t., Arad. Ezután az utalványt Bucurestbe küldjük, ahogy írtad. Már a IV. ik osztályba lépsz Klárikám. Szép haladás. Azonban hogy az írásod javuljon, minden héten írjál levelet. Hogy a portó ne kerüljön sokba, gyűjtsd össze s mikor van 3—4 levél, akkor tedd borítékba és küldd el nekem. Irhatsz tiszta irkalapon is. Fontos, hogy minden héten írj egy levelet. — Hercz Ellus II. el. o. t., Satumare. Oh milyen örömmel vettem a kezembe a leveleteket. Most már nemcsak te, hanem Ervin is írt, pedig ő még csak I. elemista. Képelem, milyen gyönyörűen és hibátlanul ir majd négy év múlva, ha így halad. Szeretném, ha ti is írjátok minden héten, mint Dalacsi Klára. A toborzásban,

remélem, ti is résztvesztek? Ha megkérítek, apuka, anyuka is segíteni fog a toborzásban. — Kozma Pál IV. g. o. t., Timișoara. A küldött mutatványszámokat megkaptad s azonnal megtetszett neked az Uj Cimborá s meg is rendeltétek. Örömmel fogadunk Kozma Pál az Uj Cimborák olvasótáborába. Remélem, mindig fogsz találni az ujságban olyan cikkeket, amelyek téged érdekelni fognak. Szeretném, ha barátaidat, ismerőseidet is betoboroznádn közénk. — Szóts Huba, Levente, Tg. Săcuiesc. Szóval ti írtátok a Levente és Barna aláírású levelet. A többi cimborák nagy kíváncsisággal várták, hogy világosság derüljön a levél aláíróinak családi nevére. No, most legalább megtudják. Most hát azt is közölhetjük, hogy őséd, Szóts Barna szeretne leőlelezni valakivel. Bizonyal akadni fog a fiuk között érdeklődő. A címjavításra utasítást adtam a kiadóhivatalnak. — Csutak Jolánka V. el. o. t., Brașov. Látom, nem hallgattál el az első levél után, hamarosan ismét írtál. Pedig közben beteg is voltál. No — remélem — már nincs semmi baj? Szép rendes leveleteket mindig szívesen olvasom. — Gr. Bethlen Katinka, Câmgia Turzii. Nagyon sajnáltam, hogy elmaradt az őszi rajzkiállításunk nálatok — s így nem láthattalak benneteket. No, sebj! lesz még rá alkalom. A megfejtéseid a sorsoláson résztvesznek. Egyszer elküldtük neked egy finn kislány címét, aki levelezni szeretett volna veled. Megkaptad-e a levelét s címét? Még a tavasszal küldtük. — Tima Magduska, Corund. Szép kicsi levélkédből sok mindent megtudtam. Hogy nagymamáéknál Gyergyóban pompásan telt a nyár, iskolásdit és boltosdit játszottatok, sokat fürdöttél a Marosban is. A legnagyobb öröm akkor ért, mikor a nagymama egy szép székely szóttos ruhácskával lepelt meg. Ezt már én is szeretném látni. Köszönöm kicsi az érdeklődésedet, nekem is jól telt a nyár. — Iszlay Erzsébet, Dumbraveni. Tartalmas leveledből látom, hogy nagyon szereted és ragaszkodol ehhez a kis ujsághoz. Az új rejtvényeidet Sólyom Pista bácsi fogja keresztül vizsgálni. Ha jók, közlés alá is kerülnek. — Biró Kató V. el. o. t. Satumare. Édes anyád örömperselyről olvasott egyszer, amibe a gyermekek mindig tesznek pár leit, valahányszor öröm éri őket. Most te is kértél öröm perselyt s akarsz benne gyűjteni. Bizony jó volna ez öröm-persely tartalmát olyan gyermekek előfizetésére gyűjteni, akik tehetségés, jóelőmenetelű gyermekek s megérdemelnék, hogy járna nekik az Uj Cimborá, de mivel nagyon szegények, nincs miből jártniok. Gondolkozzatok gyermekek a most mondottakon. — Pataky Béla III. el. o. t. Cluj A rejtvényt jól fejtetted meg, így a sorsoláson résztvehetsz. — Salamon gyerekek és Léderer Éva. Ismét együtt írtátok a levelet. Évike levelében be is mutatkozok: A II. ik gimnáziumban járok — írja — s nagyon szeretem az „Uj Cimborát”. Alig várom a postást, hogy jöjjön. Ha Marcella néni itthon van, a szerkesztőségben meg is látogatom. — Hát csak jertek cluji kis cimborák, idehaza vagyok és szeretettel várlak benneteket.

Ciocaia: Fáy Árpádka II. cl. ot. Megfejtésed beérkezett. — *Fratelia Szabó Erzsike. V. cl. ot.* Az elsőnek küldted be Erzsike a nyári megfejtést. Úgyes leányka vagy. — *Odorheiu: Izsák Ibi.* A toborzóversenyen nyert könyv olyan nagy örömet szerzett neked, hogy azt szavakkal le sem lehet írni. Hozzá még a vizsgád is jól sikerült. Így a vakáció pompásan telt el. Sikerül-e Cluj-ra költözködnötök? *Braşov: Pozsár Piroška.* A keresztrejtvény megfejtése jól sikerült. A sorsoláson részt is vesz. — *Dobos Attila.* Jenő bácsinak írtál levelet, hogy nyaralni mentek s addig gyűjtsük össze az újságaidat. Aug. 15-én egyszerre fogod megkapni azokat. — *Cernatu: Antal Jakab Anna.* Örültél, hogy a megfejtők közé te is bekerültél. Nő csak fejtegesd a rejtvényeket szorgalmasan, — ezután is be fogsz kerülni. — *Szabó Kálmán III. g. ot.* Azóta már bizonytalannal megkaptad az üzenetünket. Látom második leveldből, hogy nemcsak megfejtést, de új rejtvényt is küldtél be. Ezek ha jók, közlésre is kerülnek. — *Satumare: Friedmann Béla és Ági.* Rejtvénymegfejtésed jó. A sorsoláson részt vettek. — *Gross Elza, Olga és Éva.* Szorgalmas levelezőink közé tartoztok. A megfejtés is jó. Az árnyképek megérkeztek, a kiállításra elvisszük őket.

A rák. Central University Library Cluj

Furcsa, hogy az emberek ránk hivatkoznak, mikor nem sikerül nekik valami.

— Visszafelé megy, mint a rák, — így mondják. Pedig ha tudnák! No, elárulom, hogy ők rosszul látnak, mert olyankor mi éppen előre megyünk.

Különbén családunk elég népes, vannak közöttünk folyami rákok és tengeri rákok.

Persze tengeri rokonaink előkelőbbek. Mi azonban jól érezzük magunkat a folyamokban is. Testünket kemény páncél borítja, fegyverünk, szájszerkezetünk, amely az elleniséget úgy szoríthatja meg, mint az olló. Úgy is hívnak bennünket, hogy ollósrákok. Bár tiltakozunk ellene, de előfordul, hogy a gazdasszony fazakába kerülünk. Ilyenkor a meleg-től pirosra és puhára fővünk. Vannak, akik csemegének tartanak bennünket. L. M.

Tanító szidja a fiúkat:

„Fiúk, addig jár a korsó a kútra, míg a végén beírják az osztálykönyvbe.“

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Solyom István.

1.

KSIC ERFNCE

Ki a névjegy tulajdonosa és miről híres?

2.

RELBNI 1369

Miről nevezetes a fenti város és évszám?

A fenti rejtvényeknél úgy a betűket, mint a számokat helyes sorrendbe kell csoportosítani és így jutunk a megfejtéshez!

Megfejtési határidő: 1936 október 15. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Ki tudja?

1. Mekkora Lengyelországnak a területe, mennyi lakóainak a száma, mi a fővárosa, mi a pénzegysége és milyen az államformája?

2. Hány foknál olvad az ezüst, a platina, az arany és a kén?

3. Könyves Kálmánt ki követte a magyar trónon és mikor uralkodott?

4. Melyik költőnek a versében van a következő rész és mi a címe?

„Este van, este van... a tűz sem világít,
Kezdi hunyorgatni hamvas szempilláit
A gyermek is álmos, — egy már alszik éppen
Félre billent fejjel az anyja ölében.“

5. Kik a magyar olimpiai bajnokok?

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

TELEKY DEZSŐ és SIMON SANDOR.

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.